

Polegaj na mnie jak na Zawiszy

Zawisza

PISMO SAMORZĄDOWE GMINY DWIKOZY

Nr 111

Rok 2024

JUBILEUSZ 100 LECIA OSP GARBÓW

W dniu 05.05.2024 roku w Starym Garbowie odbyła się uroczystość jubileuszu 100 - lecia powstania jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Garbowie połączona z obchodami Gminnego Święta Strażaka. Organizatorami uroczystości byli Wójt Gminy Dwikozy, Rada Gminy w Dwikozach, Zarząd Jednostki OSP w Garbowie oraz Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Dwikozach.

Uroczystości rozpoczęły się od zbiórki pododdziałów strażackich przed budynkiem Wiejskiego Domu Kultury w Starym Garbowie, które pod dowództwem dh Igora Przyłuckiego - Komendanta Gminnego OSP

przemaszerowały na plac przed pomnikiem Zawiszy Czarnego, gdzie odbyła się oficjalna część uroczystości.

Po złożeniu uroczystego meldunku i wciągnięciu flagi państwowej na maszt odprawiona została Msza Święta w intencji jubileuszu 100 - lecia powstania jednostki OSP, zmarłych założycieli, kontynuatorów, druhów jednostki OSP, zmarłych druhów strażaków z terenu Gminy Dwikozy oraz mieszkańców miejscowości Stary i Nowy Garbów, której przewodniczył ks. st. bryg. dr Jan Krynicki - Kapelan Krajowy Strażaków w asyście ks. Dziekana Artura Barańskiego - Kapelana Powiatowego i Gminnego Strażaków oraz ks. Kanonika Sławomira Świstaka - Proboszcza parafii Góry Wyokie.

Jednostka została założona w 1922 roku jako Straż Ogniowa przez m.in. Wincentego Ciastka, Stanisława Sadoka, Antoniego Ciastka, Józefa Mendalę, Józefa Piętę, Antoniego Piętę i innych. Sprzęt jaki posiadali to bosaki, hakownice, topory, siekiery, łomy, kilofy czy drabiny zorganizowane we własnym zakresie. Pierwszą sikawkę kupili dzięki zbiórce środków od mieszkańców i Mleczarni Przyszłość w Garbowie. Ta sikawka jest dalej na stanie OSP i jest udostępniona zwiedzającym.

OSP reaktywowana została po II Wojnie Światowej w 1948 roku z Prezesem Antonim Ciastkiem i Naczelnikiem Tadeuszem Kozielem na czele. Po kilkunastoletniej kadencji wymienionych, następnym Naczelnikiem

(Ciąg dalszy na stronie 2)

JUBILEUSZ 100 LECIA OSP GARBÓW

(Ciąg dalszy ze strony 1)

z nadzieją na kontynuację chlubnej tradycji został Adam Szczekala. Niestety, wypadek w którym stracił życie w 1992 r. spowodował kilkunastoletnią przerwę w działalności. Dzisiaj Prezesem jest Józef Stolarski zaś Naczelnikiem Grzegorz Basak.

W tym dniu świętowano 100 lecie, choć faktycznie była to 102 rocznica powstania OSP Garbów. Uroczystości zostały przełożone ze względu na pandemię COVID-19, która uniemożliwiła wcześniejsze świętowanie.

Uroczystość zaszczylicili swą obecnością m.in. dh Boleślaw Gradziński - Członek Prezydium Zarządu Głównego, ks. st. bryg. dr Jan Krynicki - Kapelan Krajowy Strażaków, bryg. Piotr Krytusa - Komendant Powiatowy PSP w Sandomierzu, Waldemar Maruszczak - Wiceprezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Sandomierzu, Marcin Piwnik - Starosta Sandomierski, Maria Łukasiewicz - Przewodnicząca Rady Gminy, Marek Łukaszek - Wójt Gminy Dwikozy, ks. Dziekan Artur Barański - Kapelan Powiatowy Strażaków, dh Igor Przyłucki - Komendant

Gminny OSP, dh Ireneusz Juga - Prezes Zarządu Oddziału Gminnego, Witold Szczekala - Przewodniczący IPA Region Rzeszów KMP i wielu innych znakomitych gości.

Były podziękowania, odznaczenia, mile słowa i rys historyczny jednostki. Medale i odznaczenia otrzymało wielu Ochotników m.in. złoty medal za zasługi dla pożarnictwa otrzymał dh Jerzy Pięta. IPA Region Rzeszów otrzymało wizerunek Św. Floriana patrona strażaków w podziękowaniu za współpracę. Podobne uhonorowanie otrzymał także Wójt Gminy Dwikozy. Przedstawiciele IPA przekazali Prezesowi OSP Józefowi Stolarskiemu ręcznie robiony wazon z płaskorzeźbą Św. Floriana i inskrypcją. Prezes OSP Garbów dh Józef Stolarski przedstawił rys historyczny jednostki.

Kolejnymi punktami programu uroczystości było wręczenie odznaczeń strażackich i pamiątkowych podziękowań dla zasłużonych druhów z jednostki OSP Garbów oraz zaproszonych gości. Uroczystości zakończył piknik strażacki, na którym wystąpił zespół „Kalina” z Nowych Kichar.

/Red./

WYBORY SAMORZĄDOWE

W dniu 7 kwietnia 2024r. odbyły się Wybory Samorządowe. W skład Rady Gminy w Dwikożach wybrani zostali:

Nr	Zasięg	Wybrani radni
1	Sołectwo: Dwikozy, ulice: Browarna, Górna, Ogrodowa, Rzeczna, Starowiejska, Szkolna, Sandomierska od nr 1 do 105, od nr 122 do 125 i nr 127	Grzesik Ewa
2	Sołectwo: Dwikozy, ulice: Dworcowa, Kolejowa, Mostowa, Nadwiślańska, Polna, Sportowa, Spółdzielcza, Zielna	Marzec Marian
3	Sołectwo: Dwikozy, ulice: Nowa, Prosta, Słoneczna, Spacerowa, Sandomierska od nr 106 do 116E	Zdyb Barbara Anna
4	Sołectwo: Bożydar	Łukasiewicz Maria
5	Sołectwa: Rzeczyca Mokra, Rzeczyca Sucha	Szlachciński Andrzej Mieczysław
6	Sołectwa: Buczek, Czermín, Romanówka, Jaroszkówka	Burkowski Marcin
7	Sołectwa: Nowy Garbów, Stary Garbów	Basak Grzegorz
8	Sołectwo: Gierlachów	Motyka Bernardeta Zdzisława
9	Sołectwa: Góry Wysokie, Stare Kichary	Sadok Karol Adam
10	Sołectwa: Nowe Kichary, Galkowice, Kolonia Galkowice	Socha Piotr
11	Sołectwa: Winiary, Winiarki, Kępa Chwałowska	Turbakiewicz Jacek Marcin
12	Sołectwo: Słupcza	Cyburt Piotr
13	Sołectwo: Szczytniki	Śledź Maria Krystyna
14	Sołectwo: Mściów	Dwojak Edward Jan
15	Sołectwa: Nowy Kamień, Kamień Łukawski	Bęczkowski Piotr Marek

W wyborach na Wójta Gminy Dwikozy mandat uzyskał Marek Łukaszek.

W wyborach do Rady Powiatu w Sandomierzu w okręgu wyborczym nr 2 obejmującym gminy Dwikozy i Zawichost mandaty uzyskali: Maruszczak Waldemar Sylwester, Mach Marzanna Teresa, Huk Tomasz Józef.

W dniu 06.05.2024 roku w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Dwikożach odbyła się uroczysta pierwsza sesja Rady Gminy w Dwikożach.

Obrady pierwszej sesji Rady Gminy rozpoczął Radny Senior - Edward Dwojak. Następnie Przewodnicząca Gminnej Komisji Wyborczej w Dwikożach - Maria Wiczorek wręczyła zaświadczenia o wyborze nowo wybranym Radnym Rady Gminy oraz nowo wybranemu Wójtowi Gminy Dwikozy.

Następnie nowo wybrani radni złożyli ślubowanie i objęli swoje mandaty.

Kolejnym punktem porządku obrad był wybór Przewodniczącego oraz Wiceprzewodniczących Rady Gminy w Dwikożach.

Po wybraniu Komisji Skrutacyjnej w głosowaniu tajnym radni dokonali wyboru Marii Łukasiewicz na funkcję Przewodniczącej Rady Gminy oraz Piotra Sochy i Barbary Zdyb na Wiceprzewodniczących Rady Gminy.

Ostatnim punktem porządku obrad było złożenie ślubowania przez nowo wybranego Wójta Gminy Dwikozy.

/Red./

NOWY AUTOBUS DLA GMINY DWIKOZY

Dzięki dofinansowaniu ze środków PFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” oraz finansowego wkładu Gminy Dwikozy zakupiono 24-osobowy autobus marki Mercedes Benz Sprinter przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, który służyć będzie mieszkańcom Naszej Gminy.

Samochód wyposażony jest w nowoczesną rampę najazdową, poręcz ułatwiającą wejście do autobusu, a tylne fotele pasażerskie przystosowane są do szybkiego demontażu w celu zwolnienia miejsca dla wózka inwalidzkiego, podłoga pokryta jest antypoślizgową wykładziną.

Całkowity koszt autobusu wyniósł 577 977,00 złotych z czego 330 000,00 złotych to dofinansowanie ze środków PFRON.

Uroczystość przekazania odbyła się 19 marca 2024 roku przed budynkiem klubowym „Sparty” Dwikozy. Wydarzenie poprowadziła Pani Iwona Korczyńska – Sapielak – Dyrektor Zespołu Administracyjnego Jednostek Oświatowych w Dwikozach.

Pan Marek Łukaszek – Wójt Gminy Dwikozy złożył na ręce przedstawicielek Świętokrzyskiego Oddziału PFRON Pani Dominiki Tosnowiec i Pani Alicji Kędrackiej podziękowanie dla Pana Andrzeja Michalskiego – Dyrektora Oddziału Świętokrzyskiego PFRON oraz Pracowników za okazaną pomoc i udzielone finansowe wsparcie, dziękując jednocześnie za zaangażowanie wkładane w codzienne obowiązki, zyczliwość, a przede wszystkim za pomocną dłoń, która nieustannie wspiera osoby z niepełnosprawnościami.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Świętokrzyskiego Oddziału PFRON, Gminy Dwikozy oraz Powiatu Sandomierskiego.

Najważniejszymi gośćmi wydarzenia byli uczestnicy Programu Rehabilitacyjnego oraz uczniowie Ośrodka „Radość Życia” w Sandomierzu wraz z Rodzinami. Poświęcenia pojazdu dokonał ksiądz Artur Barański – Proboszcz Parafii pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli i św. Antoniego Pustelnika w Dwikozach.

Nowy autobus to nie tylko środek transportu, to przede wszystkim wysoki poziom bezpieczeństwa i komfortu podróży oraz skrócenie czasu dojazdu.

ZAJÓ

OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ WIEDZY POŻARNICZEJ

W dniu 25.03.2024 roku w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej im. Powstańców Styczniowych w Dwikozach odbyły się eliminacje gminne „Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej Młodzież Zapobiega Pożarom”. Organizatorami Turnieju byli Wójt Gminy Dwikozy oraz Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Dwikozach.

Dzieci i młodzież ze Szkół Podstawowych z terenu gminy Dwikozy rywalizowali w dwóch grupach wiekowych: Grupa I - Klasa 1 - 4 oraz Grupa II - Klasa 5 - 8. W eliminacjach gminnych wystartowało łącznie 34 uczestników. Sprawdzianem wiedzy o tematyce przeciwpożarowej był pisemny test jednokrotnego wyboru zawierający 25 pytań dla I grupy wiekowej i 30 pytań dla II grupy wiekowej.

Nad prawidłowym przebiegiem eliminacji czuwała powołana Komisja w składzie:

dh Ireneusz Juga - Prezes ZOG ZOSP RP w Dwikozach - Przewodniczący Komisji,

Barbara Parcheta - Inspektor ds. Bezpieczeństwa Publicznego w Urzędzie Gminy Dwikozy - Sekretarz Komisji,

dh Igor Przyłucki- Komendant Gminny ZOSP RP w Dwikozach - Członek Komisji,

ogn. Adrian Piątkowski- pracownik Komendy Powiatowej PSP w Sandomierzu - Członek Komisji,

Mariola Żmuda - Zastępca Wójta Gminy Dwikozy - Członek Komisji,

dh Waldemar Maruszczak - Wiceprezes ZOP ZOSP RP w Sandomierzu - Członek Komisji.

Po dokonaniu oceny prac pisemnych przez Komisję wyniki w poszczególnych kategoriach przedstawiają się następująco:

I kategoria wiekowa klasa 1 - 4:

I miejsce Krzysztof Skubida - Szkoła Podstawowa im. Zawiszy Czarnego Herbu Sulima w Starym Garbowie z wynikiem 20 pkt,

II miejsce Zuzanna Kudelska - Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Gierlachowie z wynikiem 17 pkt,

III miejsce Natalia Statuch - Szkoła Podstawowa im. Wincentego Burka w Galkowicach z wynikiem 14 pkt.

II kategoria wiekowa klasa 5-8:

I miejsce Alicja Skubida - Szkoła Podstawowa im. Zawiszy Czarnego Herbu Sulima w Starym Garbowie z wynikiem 22 pkt,

II miejsce Antoni Kokosa - Szkoła Podstawowa im. Powstańców Styczniowych „Puławiaków” w Górach Wysockich z wynikiem 20 pkt,

III miejsce Michał Wójcik - Szkoła Podstawowa im. Powstańców Styczniowych „Puławiaków” w Górach Wysockich z wynikiem 18 pkt.

Zwycięzcy poszczególnych kategorii Krzysztof Skubida i Alicja Skubida będą reprezentowali Gminę Dwikozy w eliminacjach OTWP na szczeblu powiatowym, których termin zostanie ustalony po zakończeniu eliminacji gminnych na terenie powiatu. Laureaci oraz wszyscy uczestnicy turnieju otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody rzeczowe ufundowane przez Wójta Gminy Dwikozy.

Nagrody oraz dyplomy zostały wręczone przez Mariolę Żmuda - Zastępcę Wójta Gminy Dwikozy, ogn. Adriana Piątkowskiego - Pracownika Komendy Powiatowej PSP w Sandomierzu, dh Waldemara Maruszczaka - Wiceprezesa ZOP ZOSP RP w Sandomierzu, dh Ireneusza Juga - Prezesa ZOG ZOSP RP w Dwikozach, dh Igora Przyłuckiego - Komendanta Gminnego OSP, Barbarę Parcheta - Inspektora ds. Bezpieczeństwa Publicznego w Urzędzie Gminy Dwikozy oraz Piotra Kielczewskiego - Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Powstańców Styczniowych w Dwikozach.

Organizatorzy składają podziękowania ogn. Adrianowi Piątkowskiemu - Pracownikowi Komendy Powiatowej PSP w Sandomierzu za przygotowanie i udostępnienie zestawów pytań turniejowych oraz Panu Piotrowi Kielczewskiemu - Dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Powstańców Styczniowych w Dwikozach za okazaną pomoc przy organizacji turnieju.

/Red./

UROCZYSTOŚCI PATRIOTYCZNE

W dniu 9 czerwca 2024 roku odbyły się uroczystości upamiętniające rocznicę zbrodni hitlerowskiej na ludności cywilnej w lesie w Górach Wysokich.

Ze względu na niekorzystne warunki pogodowe uroczystości odbyły się w Kościele Parafialnym w Górach Wysokich. Rozpoczęła je Msza Św. w intencji pomordowanych i ich rodzin oraz w intencji Ojczyzny, odprawiona przez ks. kanonika Artura Barańskiego – Dziekana Dekanatu Zawichost, Proboszcza Parafii w Dwikozach oraz ks. kanonika Sławomira Świstaka – Proboszcza Parafii w Górach Wysokich.

Po zakończeniu Mszy Św. Dyrektor GOK Dwikozy Zdzisław Stępień przedstawił historię wydarzeń związanych ze zbrodnią popełnioną na ludności cywilnej. Wójt Gminy przedstawił bogate tradycje patriotyczne związane z gminą Dwikozy. Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Zawiszy Czarnego herbu Sulima w Starym Garbowie, Szkoły Podstawowej im. Ziemi Sandomierskiej w Słupczy oraz Koło Gospodyń Wiejskich „Aktywni dla Słupczy” zaprezentowali program artystyczno – patriotyczny.

Wśród obecnych na uroczystości byli między innymi: Pplk. Wojciech Kuśmierczyk – Dowódca 3 Batalionu Radiotechnicznego w Sandomierzu, przedstawiciele Nadleśnictwa w Ostrowcu Świętokrzyskim i Leśnictwa w Czyżowie Szlacheckim, były wieloletni Prezes Zarządu Koła Gminnego Związku Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Dwikozach Stanisław Turbakiewicz, przedstawiciele władz samorządowych Gminy Dwikozy na czele z Wójtem Gminy Markiem Łukaszkim i Skarbnik Gminy Dwikozy Agatą Kurek, Przewodnicząca Rady Gminy Maria Łukasiewicz, Radny Rady Gminy Piotr Bęczkowski, Prezes Koła Łowieckiego „Bażant” w Dwikozach Marcin Ziejewski, Dyrektor Szkoły Podstawowej w Starym Garbowie Marta Dobroch, Dyrektor Szkoły Podstawowej w Słupczy Barbara Faryniarz, Dyrektor Szkoły Podstawowej w Dwikozach Piotr Kielczewski, Prezes Zarządu Gminnego OSP w Dwikozach Ireneusz Juga, Komendant Gminny OSP Igor Przyłucki, poczty sztandarowe: Koła Łowieckiego „Bażant” w Dwikozach, Szkoły Podstawowej im. Zawiszy Czarnego herbu Sulima w Starym Garbowie, Szkoły Podstawowej im. Powstańców Styczniowych w Dwikozach, Szkoły Podstawowej im. Ziemi Sandomierskiej w Słupczy, nauczyciele i uczniowie ze szkół podstawowych z terenu gminy, przedstawiciele stowarzyszeń i organizacji społecznych, rodziny pomordowanych i miejscowa społeczność.

Uroczystości miały na celu uczczenie pamięci pomordowanych więźniów z więzienia na Zamku Sandomierskim w dniu 17 czerwca 1940 r. Wśród ofiar byli mieszkańcy powiatów: sandomierskiego, opatowskiego, ostrowieckiego i starachowickiego. Organizatorami uroczystości byli Rada Gminy i Wójt Gminy Dwikozy.

/Red./

PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ W GÓRACH WYSOKICH

W dniu 28 czerwca 2024 r. odbył się odbiór końcowy zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej Góry Wysokie – Kościół – Nowe Kichary w miejscowości Góry Wysokie” w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wyko-

nawcą w/w zadania była firma Piotr Cieśla F.H.U. KO-WEX z Łomna. Całkowita wartość realizacji zadania: 557 153,10 zł., dofinansowanie z RFRD: 445 722,00 zł. (80%), udział własny Gminy Dwikozy: 111 431,10 zł. (20%). Podstawowy zakres: Przedmiot zamówienia obejmował wykonanie nawierzchni bitumicznej na długości 348 mb. i poszerzenie istniejącej jezdni do szerokości 4,5 m., budowę nowego chodnika jednostronnego na długości 273 mb. o szerokości 1,5 m. z mijankami (chodnik od początku muru cmentarnego do istniejącego wjazdu znajdującego się przy Kościele w Górach Wysokich) oraz wykonanie poboczy z kruszywa kamiennego o szerokości 0,5 m. w istniejącym pasie drogowym.

W ciągu przedmiotowego odcinka drogi znajduje się Parafia Matki Bożej Bolesnej w Górach Wysokich, cmentarz parafialny oraz znajdują się grunty rolne na których prowadzona jest produkcja rolna.

Droga ta łączy dwie miejscowości: Góry Wysokie i Nowe Kichary. Realizacja przedmiotowego zadania w znacznym stopniu poprawi bezpieczeństwo użytkowników drogi gminnej, a w szczególności bezpieczeństwo pieszych.

/Red./

20 MARSZ SZLAKIEM PUŁAWIAKÓW

W dniu 20 kwietnia 2024r. odbył się Marsz Szlakiem Puławiaków - Powstańców Styczniowych 1863r. To już 20 edycja tego marszu. Trasa wiodła ze Słupczy poprzez Góry Wysokie, Nowe Kichary, Dwikozy, Nowy Kamień do Sandomierza.

Uroczystości te upamiętniają 161 rocznicę bitwy. 8 lutego 1863r. pod wsią Słupcza rozegrał się dramat Powstańców. Otoczony przez Rosjan oddział został rozбит. Zabitych zostało 28 powstańców, wielu wzięto do niewoli, kilkudziesięciu przeważnie rannych uciekło do pobliskich Dwikóz, gdzie pogoń carskich żołnierzy dopadła resztki oddziału Powstańczego i w tej miejscowości zginęło jeszcze 38 ludzi po stronie polskiej. Resztki rannych Powstańców uciekło do Sandomierza, gdzie w Bramie Opatowskiej zaczęto budować barykadę. Zbyt mała liczba obrońców i dużo rannych ograniczały możliwości obrony. Powstańcy puciekali do pobliskich miejscowości, z których część wycofała się przez Wisłę, reszta zaś przedostała się do oddziału Langiewicza.

Na terenie Gminy Dwikozy znajdują się dwie mogiły zbiorowe Powstańców. Na cmentarzu parafialnym w Górach Wysokich pochowano 28, a w mogile w Dwikozach położonej przy trasie Sandomierz - Zawichost 38 Powstańców. Bez wątpienia był to jeden z najtragiczniejszych rozdziałów Powstania Styczniowego na Ziemi Sandomierskiej. Idea marszu śladem tych tragicznych wypadków zrodziła się z inicjatywy Sandomierskiej Jednostki Strzeleckiej

„Strzelec” Organizacji Społeczno-Wychowawczej. W organizację marszy włączyła się gmina Dwikozy i miasto Sandomierz.

Uczestnicy marszu wyruszyli spod Szkoły Podstawowej w Słupczy trasą historyczną. W miejscu bitwy, na mogile powstańców i na grobie ówczesnego proboszcza Konstantego Foltańskiego na cmentarzu w Górach Wysokich złożono wieńce i zapalono znicze. Po przybyciu do Dwikóz uczestnicy otrzymali gorący posiłek. Następnie odbyły się uroczystości pod Pomnikiem Powstańców Styczniowych 1863r. w Dwikozach, skąd wyruszono w dalszą trasę.

Po posiłku przy ognisku w Nowym Kamieniu przemaszerowano przez Kamień Łukawski do Sandomierza, pod Bramę Opatowską i na Rynek gdzie odbyły się dalsze uroczystości, które zakończyły tegoroczną edycję marszu.

W tegorocznym marszu udział wzięło około 300 uczestników, wśród których byli żołnierze jednostki WOT w Sandomierzu, członkowie ZS „Strzelec”, uczniowie i nauczyciele ze szkół podstawowych oraz mieszkańcy gminy.

/Red./

KIERMASZ WIELKANOCNY W DWIKOZACH

W niedzielę 17 marca 2024 roku na parkingu przy Delikatesach Centrum w Dwikozach odbył się Kiermasz Wielkanocny zorganizowany przez Gminny Ośrodek Kultury w Dwikozach.

Świąteczną atmosferę poczuć można było od godzin porannych, kiedy wystawcy przygotowywali swoje stoiska, na których królowały: palmy i ozdoby wielkanocne, ciasta, wiejskie wędliny, miód naturalny, oleje, domowe kiszonki, sery, wiejskie jaja i wiele innych smakolejków.

Organizatorzy serdecznie dziękują za udział w Kiermaszu Kołu Gospodyń Wiejskich „Ziemia Dwikoska” w Dwikozach, Kołu Gospodyń Wiejskich „Malwa” z Wi-

niarek, Kołu Gospodyń Wiejskich „Aktywni dla Słupczy”, Kołu Gospodyń Wiejskich „Kukulki” z Rzeczycy Mokrej, Kołu Gospodyń Wiejskich „Bystra Woda” w Romanówce, Kołu Gospodyń Wiejskich w Mściowie, Szkole Podstawowej im. Wincentego Burka w Galkowicach, Niepublicznemu Przedszkolu „Tęczowa Kraina” w Galkowicach, Szkole Podstawowej im. Zawiszy Czarnego herbu Sulima w Starym Garbowie, Winnicy Sandomierskiej w Górach Wysokich za zaangażowanie, przygotowanie pięknych stoisk i pomoc w organizacji kiermaszu.

/Red./

SERWITUTY

Dosyć uciążliwym dla właścicieli ziemskich, jak i chłopów pod koniec XIX w. była tak zwana służebność, inaczej serwituty. Istota tegoż zasadzała się na wspólnym użytkowaniu pewnych obszarów ziemi przez dziedzica i mieszkańców wsi. Dotyczyło to głównie pastwisk, łąk i lasów. Bardzo często na tym tle dochodziło do ostrych zatargów pomiędzy stronami w użytkowaniu. Problem ten nie ominął miejscowego dzierżawcy Skarżyńskiego i chłopów z Dwikóz i Bożydaru. Jeszcze jeden, może nawet cięższy gatunkowo problem pojawiał się w chwili próby sprzedaży majątku przez właściciela. Obciążenie służebnością na dzień dobry przy negocjacjach ceny powodowało jej zaniżenie i to znaczne. Mógł dziedzic poprzez wykupienie praw użytkowania od chłopów problem rozwiązać, ale nie tak szybko mocium panie. Chłopi bynajmniej nie byli skorzy do takiego rozwiązywania sprawy. Pieniądz owszem cenna rzecz, ale się skończy. Problem wyprowadzenia bydła na pasienie pozostanie.

W Dwikozach na początku XX w. według wykazów hipotecznych dzierżawca miał 600 mórg ziemi ornej i 67

mórg z prętami nieużytków. Było to obciążone służebnością z której korzystały obie strony. Strona chłopska składała się z 124 z tzw. osad ukazowych, w Dwikozach i Bożydarze. Na serwitutach gospodarze mieli prawo wypasać bydło rogate (krowy, kozy) w ilości 328 sztuk na całym obszarze (z zaznaczeniem, że na ziemi ornej dopiero po ścierniskach). Do tego brać glinę i łamać kamienie w dworskich kamieniołomach na użytek własny i nie niszczyć przy tym ziemi ornej.

By rozwiązać raz na zawsze obciążenia serwitutowe właściciel majątku w 1907 r. postanawia przed komisarzem do spraw włościańskich za zrzeczenie się przez włościan w obydwu wsiach praw do służebności wydzielić na ich własność nieodpłatnie 216 mórg ziemi ornej i 4 mórg nieużytków. Razem daje to 220 mórg, to jest około 1/3 majątku, ale za to bez żadnych praw włościańskich. Przy dworze zostało 447 mórg. Można rzec właściciel zrobił marny interes, otóż nie. Wartość majątku z serwitutami wyceniona była przez kupców na 60 tys. rubli wraz z budynkami i dobytkiem ruchomym, a i przy takiej cenie nie było za wielu chętnych na kupno. Po zrzuceniu garba służebności cena od razu skoczyła na 135 tys. rubli. Tak więc właściciel dobrze na tym wyszedł. Chłopi też byli ukontentowani takim finałem. Na dowód wdzięczności mieszkańcy Bożydaru na ziemi otrzymanej z serwitutów postawili w 1910 r. kapliczkę dziękczynną wysoką na 12 stóp z inskrypcją jakiego to zdarzenia jest upamiętnieniem. Kwotę w wysokości 130 rubli potrzebną do pokrycia kosztów uzyskano ze składek gospodarzy, po ile kto mógł.

Zawisza - pismo samorządowe gminy DWIKOZY

Wydawca: **Urząd Gminy w Dwikozach**, ul. Spółdzielcza 15,
27-620 Dwikozy. tel. (15)8311471

Redaguje zespół.

Redaktor naczelny: **ZDZISŁAW STĘPIEŃ**
(gok@dwikozy.gmina.pl)

Adres redakcji: Gminny Ośrodek Kultury w Dwikozach,
27-620 Dwikozy, ul. Spółdzielcza 15, tel. (15)8311815

Druk: Gminny Ośrodek Kultury w Dwikozach, 27-620 Dwikozy,
ul. Spółdzielcza 15, tel. (15)8311815

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Publikując materiał nadesłany, redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść, która może być sprzeczna z naszymi poglądami. Korrespondencji i materiałów nie zamówionych nie zwracamy.

Stanisław Malarz